

Arbejdsmiljøforhold og kirurgisk røg

Indhold

Kirurgisk røg.....	3
Udsugning ved kilden.....	3
Installation til udsugning af kirurgisk røg.....	4
Ventilation på operationsstuer	4
Hvad kan Koncern HR, Arbejds miljø og Ledelse gøre for dig?.....	4
Hent mere viden	4

Kirurgisk røg

Kirurgisk røg dannes under operationer, hvor der anvendes kirurgisk laser, elkniv eller andre former for energi-baserede knive. Røgen består af gasarter og partikler, som kan indeholde sundhedsfarlige stoffer og materialer, som er biologisk aktivt.

Mængden og sammensætningen af røgen varierer fra operation til operation. Mængden afhænger også af, hvordan udstyr og udsugning bruges.

Sammensætningen varierer, men der vil normalt være tale om sundhedsfarlige stoffer uanset typen af operation.

Udsugning ved kilden

Operationen bør udføres med så lille energi som muligt for at mindske røgdviklingen.

Røgen skal fjernes fra operationsstuen ved hjælp af procesventilation i form af punktsug. Procesventilationen skal som udgangspunkt bestå af en sugearm, som placeres umiddelbart over operationsområdet, samt, hvis metoden tillader det, et sug på det værktøj, som kirurgen anvender.

Der skal udarbejdes en kemisk risikovurdering af arbejdet, inden man betyder på operationer, som kan udvikle røg. Følgende faktorer bør indgå i vurderingen:

- Suget skal være så kraftigt, at den alt overvejende mængde røg suges bort.
- Suget skal være så tæt på udviklingsstedet som muligt uden at hindre kirurgens arbejde. Ved sug monteret på kniven, bør afstanden være mindre end 5 cm for at opnå fuld effekt.
- Sugearmen bør placeres i en afstand, der gør det muligt at opfange røgen uden samtidig at trække den i retning af kirurgen eller andre personer i operationsfeltet.
- Luften, der fjernes via procesventilationen, må ikke føres tilbage i rummet, heller ikke selv om den er filtreret.
- Jo tættere på røgens udvikling en person er placeret, jo større er påvirkningen fra en eventuel røglækage.

Et kraftigt sug vil kunne støje på grund af luftens strømning omkring munden. Støjniveauet frembragt af processuget skal være acceptabelt. Sugeslangen skal ikke være tykkere end at den stadig er håndterbar.

Installation til udsugning af kirurgisk røg

Region Midtjyllands designguide til standard operationsstuer angiver, at der skal bruges punktsug til bortskaffelse af kirurgisk røg.

Ventilation på operationsstuer

På operationsstuer er der normalt et stort luftskifte. Det sikrer, at eventuel røg fra operationen ikke ophobes på stuen.

Hvad kan Koncern HR, Arbejds miljø og Ledelse gøre for dig?

Vi kan rådgive om samspillet mellem røg, punktudsugning og ventilation. Vi kan informere om røgens egenskaber og rådgive om eventuelt valg af åndedrætsværn.

Hent mere viden

Arbejdstilsynet

Arbejdstilsynet har regler, der også gælder for kirurgisk røg. Se følgende relevante vejledninger og lovgivning:

- [AT-vejledning om arbejdsstedets indretning VEJ nr 10207 - Arbejdstilsynet](#)
- [Arbejde med stoffer og materialer VEJ nr 9024 - Arbejdstilsynet](#)
- [AT-vejledning om kemi og biologi i arbejdsmiljøet – udvalgte emner VEJ nr 10210 - Arbejdstilsynet](#)
- [§ 35, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 835 af 16. juni 2023 om Faste arbejdssteders indretning med senere ændringer.](#)

Region Midtjylland

- Designguide for hospitalsbyggeri i Region Midtjylland, Vælg Designguide vedr. Operationsstue – Se især afsnit 7.3 om ventilation: <https://www.rm.dk/om-os/info-til-samarbejds-partnere/byggeri-og-ejendomme/designguide-for-hospitalsbyggeri/>

